

Tony BUZAN, Barry BUZAN: Knjiga o miselnih vzorcih. Mladinska knjiga, Ljubljana 2005

Tony Buzan se je s svojim strokovnim delovanjem odločil prispevati k razvijanju človekovih umskih zmožnosti in k njihovi učinkovitejši uporabi. Slovenski bralci ga poznajo po delu *Delaj z glavo* izpred tridesetih let. Tokrat je pred nami prevod izvirnika *The mind map book* iz leta 1995, ki se v slovenščini glasi *Knjiga o miselnih vzorcih*. Delo je Tony Buzan napisal v soavtorstvu z bratom Barryjem. Knjiga v založništvu Mladinske knjige prihaja žal na slovenski trg z desetletno zamudo.

Tony Buzan je v mednarodnih krogih zelo znan in cenjen strokovnjak in pisec, veliko svojega dela je posvetil raziskovanju delovanja možganov, učenju in učnim težavam, mišljenju, spominu, ustvarjalnemu mišljenju, hitremu in učinkovitemu branju ter izpopolnjevanju strategij mišljenja. Ko se je zavedel, kako zelo opazno je preprosta sprememba (uporaba barv v osebnih zapiskih) izboljšala njegov spomin, se je še strastneje lotil proučevanja psihologije in zakonitosti učenja, nevrofiziologije, nevrolingvistike in še nekaterih drugih znanstvenih disciplin. Vse to z namenom, da bi še izboljšal svoje učenje in pomagal ljudem s težjimi učnimi težavami.

V obravnavani knjigi avtorja dokaj temeljito seznanita bralca z zakonitostmi delovanja človeških možganov, z radialnim oziroma večsmernim mišljenjem in z uporabo miselnih vzorcev, s principi razvijanja ustvarjalnega mišljenja in miselnih sposobnosti, s tehnikami razvijanja človeškega razuma ter spodbujanja vedoželjnosti in radovednosti. Vse te vsebine so zajete v šestih delih, na 287 straneh.

– Prvi del knjige z naslovom *Naravna zgradba* sta avtorja namenila najnovejšim spoznanjem o človeških možganih. Opisujeta sestavne dele naših možganov, kako obdelujemo podatke, kako se učimo in kako si najlaže zapomnimo podatke, zakaj si nekateri zapomnijo več kot drugi. Ugotavljata, da s poznavanjem zgradbe naših možganov, z njim prilagojenimi miselnimi vzorci in večsmernim mišljenjem, ki izvirajo iz temeljne možganske zgradbe, izboljšamo svoje umske sposobnosti.

- Drugi del nosi naslov *Temelji* in je namenjen prikazu uporabe leve in desne možganske hemisfere in njunima posebnostma in zmožnostma. Avtorja priporočata uporabo obeh hemisfer, kar opazno izboljša umske sposobnosti.
- V tretjem delu, z naslovom *Zgradba*, avtorja dajeta napotke in priporočila, kako najučinkoviteje razmišljati in miselno delovati s pomočjo tehnike t. i. celostnih miselnih vzorcev, seveda v skladu z osebnimi značilnostmi vsakega posameznika.
- *Strnitev* je naslov četrtega dela knjige, kjer avtorja smiselno pojasnjujeta, zakaj in pri katerih različnih vrstah umskih nalog lahko uspešno uporabljamo miselne vzorce (npr. pri odločanju, pri snovanju zamisli, prav tako pri urejanju zamisli, pri ustvarjalnem mišljenju, pri izboljševanju spominskih funkcij).

- V petem delu knjige *Uporaba* so naštetá področja, kjer vse lahko uporabljamo miselne vzorce: pri osebnem razvoju in osebnih projektih, pri družinskih nalogah, pri izobraževanju, pri poklicnem delu ter pri načrtovanju prihodnosti. Ob upoštevanju nasvetov se bralec lahko nauči vrsto spretnosti za izboljšanje svojega umskega delovanja.
- V *Dodatku* ob koncu knjige je bralec postavljen pred nalogo, da se preizkusi in prepozna osebne zapiske štirinajstih velikih mislecev sveta, obenem pa ob tem spozna, kako raznolike načine zapisovanja svojih genialnih zamisli so uporabljali misleci.

Avtorja že ob začetnih navodilih bralce povabita, naj sodelujejo pri nastajanju izboljšav knjige in tehnik miselnih vzorcev nasploh in v ta namen pošljejo svoje zamisli, zgodbe, namige, primere dobre prakse za izboljšanje znanja in prihodnjih knjig o miselnih vzorcih, kar kaže na veliko odprtost avtorjev do novih zamisli.

Knjiga je priročnik oziroma učbenik z zelo premišljeno zgradbo in obliko, ki omogoča bralcu dejaven študij zajetih vsebin. Poglavja so smiselno opremljena z napotki, s podnaslovi, poudarki, z uokvirjenimi deli besedila, zanimivostmi o obravnavani temi, s sklepno mislijo ob koncu, prostorom za zapiske in pripombe ter z mnogimi ilustracijami, ki smiselno dopolnjujejo besedilo.

Knjiga bo zagotovo izziv mnogim, ki se še učijo, in mnogim, ki že učijo.